

До спеціалізованої вченої ради
ДФ 70.895.068 у Хмельницькому
університеті управління та права
імені Леоніда Юзькова

РЕЦЕНЗІЯ

кандидата юридичних наук, доцента

ГАЛУС Олени Олександрівни на дисертацію

ШТОЙКА Олександра Ігоровича на тему «Адміністративно-правові засади регулювання пільгового кредитування індивідуального житлового будівництва на селі в Україні», поданої на здобуття ступеня доктора філософії в галузі знань 08 Право за спеціальністю 081 Право

Актуальність теми дисертаційного дослідження. Актуальність теми дисертаційного дослідження зумовлена необхідністю забезпечення конституційного права громадян на житло, закріпленого у статті 47 Конституції України, а також потребою у створенні дієвих правових механізмів підтримки житлового будівництва на селі. Пільгове кредитування є важливим інструментом державної політики у сфері розвитку сільських територій, адже воно сприяє покращенню житлових умов, закріпленню трудового ресурсу на селі та підвищенню якості життя сільського населення.

Попри наявність нормативної бази та державних програм, зокрема програми «Власний дім», на практиці реалізація пільгового кредитування залишається недостатньо ефективною. Це пояснюється застарілістю чинного законодавства, фрагментарністю правового регулювання та відсутністю комплексного підходу до адміністративно-правового забезпечення у цій сфері. Діяльність фондів підтримки індивідуального житлового будівництва на селі, які виступають ключовими виконавцями державних програм, також потребує переосмислення, зокрема, у частині оновлення їхнього правового статусу, підвищення прозорості роботи та запровадження ефективного контролю за використанням бюджетних коштів.

Таким чином, дослідження адміністративно-правових засад регулювання пільгового кредитування індивідуального житлового будівництва на селі є своєчасним та суспільно значущим. Воно покликане сприяти удосконаленню законодавства, підвищенню ефективності реалізації державної житлової політики у сільській місцевості та забезпеченню реального доступу сільського населення до житла. Це, у свою чергу, є ключовою передумовою сталого розвитку сільських територій та зміцнення спроможності територіальних громад.

Ступінь обґрунтованості наукових положень, висновків, рекомендацій, сформульованих у дисертації, їх новизна.

Наукові положення, висновки і рекомендації, викладені у дисертації ШТОЙКА Олександра Ігоровича, достатньою мірою обґрунтовані та

відповідають меті та завданням роботи, що забезпечується адекватністю обраних методів дисертаційного дослідження.

Дисертація підготовлена на високому професійному рівні. Сформована структура дисертації дала можливість здобувачу послідовно і комплексно проаналізувати широкий спектр питань, які стосуються адміністративно-правових засад регулювання пільгового кредитування індивідуального житлового будівництва на селі в Україні.

При написанні роботи автор опрацював значний масив (всього 268 джерел) наукової літератури з адміністративного, муніципального, житлового, земельного, фінансового та цивільного права, чинного законодавства України щодо механізмів пільгового кредитування індивідуального житлового будівництва.

Мета дослідження визначена відповідно до його об'єкта та предмета, і полягає у тому, щоб на основі комплексного аналізу наукових джерел, чинного законодавства та узагальнення практики його реалізації визначити адміністративно-правові засади пільгового кредитування індивідуального житлового будівництва на селі в Україні та сформулювати пропозиції щодо вдосконалення вітчизняного законодавства в означеній сфері. Для досягнення поставленої мети наукового дослідження було передбачено вирішення багатьох завдань, які були успішно досягнуті здобувачем. Зокрема, дисертант здійснив теоретико-правову характеристику регулювання забезпечення сільських мешканців житлом; проаналізував наукові підходи до формування механізмів пільгового кредитування у цій сфері; визначив місце пільгового кредитування в системі адміністративно-правового регулювання та розвитку сільських територій; дослідив правову природу й особливості адміністративних відносин у зазначеній сфері; охарактеризував договір пільгового кредитування як елемент адміністративної процедури; запропонував напрями вдосконалення чинного законодавства й сформулював практичні рекомендації щодо вирішення існуючих проблем.

Об'єкт та предмет дослідження визначені відповідно до встановлених вимог та дозволяють всебічно проаналізувати поставлену проблему, не виходячи за межі наукової спеціальності.

Наукова новизна рецензованої дисертації полягає у тому, що дисертаційне дослідження є першим комплексним дослідженням, в якому на основі всебічного аналізу наукових джерел, нормативно-правових актів та судової практики здійснено теоретичне обґрунтування та розробку пропозицій щодо подальшого вдосконалення регулювання пільгового кредитування індивідуального житлового будівництва на селі в Україні.

Варто звернути увагу на віднесення дисертантом договору пільгового кредитування індивідуального будівництва в сільській місцевості до адміністративних договорів про надання адміністративної послуги з огляду на те, що однією стороною договору є суб'єкт реалізації владних повноважень, договором опосередковується реалізація публічного інтересу, сторони володіють мінімальною диспозитивністю при визначенні умов договору,

договірні відносини сторін регулюються адміністративним правом, але норми цивільного права мають субсидіарне застосування.

Також варто погодитися із запропонованим дисертантом комплексом заходів подолання існуючих проблем та створення ефективної системи правового регулювання забезпечення житлом мешканців сіл як складової розвитку сільських територій.

Сформульовані у дисертації висновки та пропозиції є досить аргументованими й оригінальними, відповідають вимогам сьогодення та можуть бути застосовані на практиці.

Практичне значення одержаних результатів у науково-дослідній сфері, правозастосовчій діяльності та навчальному процесі достатньою мірою висвітлене у дисертації і сумнівів не викликає. Зокрема, результати дисертаційного дослідження можуть бути використані у правозастосовчій практиці – для вдосконалення діяльності з пільгового кредитування індивідуального житлового будівництва на селі в Україні (Акт про впровадження у діяльність Асоціації «Фондів підтримки житлового будівництва від 02.05.2025 №1-А/2025; Акт про впровадження у діяльність Хмельницької обласної військової адміністрації від 05.05.2025 № 0505/25).

Повнота викладу положень дисертації в наукових публікаціях, зарахованих за темою дисертації. Основні результати дисертації відображені у 3 наукових статтях, які включені до переліку наукових фахових видань України в галузі юридичних наук, та у 4 тезах доповідей, оприлюднених на науково-практичних конференціях, що відповідає вимогам, передбаченим постановою Кабінету Міністрів України «Про затвердження Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії» від 12 січня 2022 року № 44.

Основні положення дисертації, що виносяться на захист у належному обсязі відображені в анотації до дисертації, а її зміст відповідає встановленим вимогам.

Оцінка відсутності / наявності порушення академічної доброчесності. У дисертації звернення здобувача до ідей, думок інших науковців містять посилання на відповідні джерела. Порушень академічної доброчесності у тексті дисертації рецензентом виявлено не було.

Дискусійні положення та зауваження щодо змісту дисертації. Не заперечуючи актуальність проведеного дисертантом дослідження, наукову новизну, обґрунтованість і достовірність положень роботи, значний теоретичний рівень, необхідно зазначити, що окремі положення дисертаційного дослідження ШТОЙКА Олександра Ігоровича носять дискусійний характер.

1. Автор обґрунтовано порушує питання цифровізації адміністративних процедур у сфері пільгового кредитування житлового будівництва в сільській місцевості, зокрема щодо створення веб-ресурсів фондів та подання заяв в електронному форматі. Водночас слід зауважити, що в нинішніх соціально-економічних умовах першочерговою проблемою залишається не стільки

організація доступу до таких послуг, скільки забезпечення їх реального функціонування через належне фінансування. Тому запропоновані автором перспективи цифровізації, хоч і важливі з погляду модернізації, потребують уточнення з урахуванням актуальних бюджетних, інституційних і технічних обмежень. Доцільно доповнити ці пропозиції конкретними механізмами фінансування, які б забезпечили їх практичну реалізацію з урахуванням поточного стану державної підтримки житлового будівництва в сільській місцевості.

2. З огляду на завдання дослідження, доцільним було б включення окремого підрозділу, присвяченого порівняльному аналізу досвіду зарубіжних країн щодо адміністративно-правового регулювання житлового кредитування у сільській місцевості.

Слід зазначити, що викладені зауваження переважно мають дискусійний характер, не знижують високого рівня представленої дисертаційної роботи. Вони викликані інтересом до цього дослідження, новизною та актуальністю питань, що розкриваються автором.

Загальний висновок. Дисертаційне дослідження **ШТОЙКА Олександра Ігоровича** на тему «Адміністративно-правові засади регулювання пільгового кредитування індивідуального житлового будівництва на селі в Україні» відповідає вимогам, встановленим Порядком підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у закладах вищої освіти (наукових установах), затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 23 березня 2016 року № 261, пунктам 6, 7, 8, 9 Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 12 січня 2022 року № 44, є завершеною самостійною науково-дослідною роботою, в якій отримано нові науково обґрунтовані результати, що в сукупності вирішують наукове завдання, що має істотне значення для науки адміністративного права, а його автор – **ШТОЙКО Олександр Ігорович** – заслуговує на присудження йому ступеня доктора філософії за спеціальністю 081 Право.

Рецензент:

**завідувач кафедри конституційного,
адміністративного та фінансового права
Хмельницького університету управління та права
імені Леоніда Юзькова,
кандидат юридичних наук, доцент**

Олена ГАЛУС